U.S. EMBASSY
Tirana, Albania

Kjo fletëpalosje u prodhua në kuadër të projektit "Për një zbatim më të mire të legjislacionit për sinjalizuesit", mbështetur nga Programi i Granteve të Vogla, në Ambasadën e Sh.B.A-ve në Tiranë.

ALBANIAN HELSINKI COMMITTEE
KOMITETI SHQIPTAR I HELSINKIT

SINJALIZIMI
MUND BËHET EDHE ANONIM!

SINJALIZIMI I KORRUPSIONIT

Sinjalizimi anonim pranohet, nëse në të janë shprehur qartë dhe janë arsyetuar shkaqet e anonimatit dhe të dhënat e sinjalizuara sigurojnë një bazë të mjaftueshme për të hetuar administrativisht veprimin ose praktikën e dyshuar të korrupsionit.

Çfarë është sinjalizimi?

"Sinjalizim" është raportimi i informacionit nga ana e sinjalizuesit te njësia përgjegjëse ose ILDKPKI-ja për veprime apo praktika të dyshuara korrupsioni, të kryera në vendin e tij të punës, në autoritetin publik apo subjektin privat.

Sinjalizuesit gëzojnë mbrojtje nga çdo masë hakmarrëse! Masat ndaj të cilave ofrohet mbrojtje nga ligji janë:

a. shkarkimi nga puna;
b. pezullimi nga puna ose të një ose më shumë detyrave;
c. transferimi brenda ose jashtë organizatës;
ç. ulja në detyrë;
d. ulja e pagës dhe/ose të shpërblimeve financiare;
dh. humbja e statusit dhe të privilegjeve;
e. mosngritja në detyrë;
ë. heqja e së drejtës për të marrë pjesë në trajnime;
f. vlerësimet negative në marrëdhënien e punës;
g. forma të tjera të hakmarrjes në lidhje me punën.

Kush mund të jetë sinjalizues?

"Sinjalizues" është individi, i cili aplikon ose është në marrëdhënie pune, ose ka punuar më parë pranë autoritetit publik apo subjektit privat, pavarësisht nga natyra e marrëdhënies së punës ose kohëzgjatjes së saj, si dhe nëse paguhet ose jo, që sinjalizon një veprim ose praktikë të dyshuar korrupsioni.

Sinjalizuesi, i cili pretendon se është subjekt i një akti hakmarrjeje, paraqet kërkesë për mbrojtje te njësia përgjegjëse ose ILDKPKI-ja, të cilat marrin masat e duhura për riparimin e pasojave të paligjshme nga akti i hakmarrjes.

Cfarë konsiderohet veprim ose praktikë e dyshuar korrupsioni?

"Veprim ose praktikë e dyshuar korrupsioni" është një veprim ose mosveprim, fakte ose rrethana të kryera në një organizatë/institucion, për të cilat sinjalizuesi dyshon në mirëbesim, sipas këtij ligji, se mund të përbëjë korrupsion.

Kërkoni dëmshpërblim në rastin e hakmarrjes!

Çdo snjalizues ka të drejtë të kërkojë në gjykatë shpërblim për dëmin e pësuar nga akti i hakmarrjes, në kuptim të këtij ligji, sipas Kodit Civil.

Sinjalizimi duhet të kryhet në kushtet e mirëbesimit!

Vetëm për sinjalizimet në mirëbesim, sinjalizuesi përfiton mbrojtje nga Ligji 60/2016.

***KUJDES:** Sinjalizuesi humbet të drejtën për tu mbrojtjur, sipas këtij ligji, në çastin kur sinjalizimi bëhet publik!*

TË DREJTAT E SINJALIZUESIT

Sinjalizuesi gëzon të drejtën e:

a. *konfidencialitetit gjatë procesit të sinjalizimit, që përfshin, gjithashtu, mundësinë e sinjalizimit anonim të një veprimi ose praktike të dyshuar korrupsioni;*

b. *ruajtjen e konfidencialitetit të burimit të informacionit të sinjalizuesit;*

c. *mbrojtjes kundër hakmarrjes.*

Kur garantohen të drejtat e sinjalizuesit?

1. *Gjatë kohëzgjatjes së procedurës së hetimit administrativ të sinjalizimit;*

2. *Pas përfundimit të procedurës së hetimit administrativ të sinjalizimit, me qëllim kryerjen normale të detyrave funksionale të sinjalizuesit në organizatën/institucionin e tij.*

3. *Pas përfundimit të marrëdhënies së punës së sinjalizuesit me organizatën/institucionin e tij, kur, nga rrethana të bazuara dhe të arsyeshme, sinjalizuesi ka kërkuar mbrojtjen nga ILDKPKI.*

Të drejtat e sinjalizuesit kanë epërsi ndaj çdo marrëveshjeje të konfidencialitetit!

4 HAPAT QË DUHET TË NDIQNI PËR TË SINJALIZUAR

1. Sinjalizo pranë Njësisë Përgjegjëse në Instiucionin ku punon

Pranë çdo autoriteti publik, i cili ka më shumë se 80 të punësuar dhe çdo autoriteti privat, i cili ka më shumë se 100 të punësuar, caktohet një njësi përgjegjëse, e cila regjistron, heton administrativisht dhe shqyrton sinjalizimet tuja, sipas parashikimeve të Ligjit.

Ky sinjalizim konsiderohet "sinjalizim i brendshëm"

2. Sinjalizo pranë ILDKPKI

(Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave.)

Çdo sinjalizues ka të drejtë të sinjalizojë drejtpërdrejt në ILDKPKI në rastet e mëposhtme:

a. *Kur njësia përgjegjëse nuk fillon hetimin administrativ ose përfundon hetimin.*

b. *Kur ekziston dyshimi i arsyeshëm se pritësi i sinjalizimit në njësinë përgjegjëse ose persona të lidhur me të janë të përfshirë ose kanë një interes të drejtpërdrejtë ose jo të drejtpërdrejtë, pasuror ose personal, në veprimin ose praktikën e dyshuar të korrupsionit.*

c. *Kur ka arsye të tjera të bazuara për të dyshuar në integritetin dhe paanshmërinë e njësisë përgjegjëse në shqyrtimin e sinjalizimit.*

ç. *Kur prova e sinjalizuesit, në lidhje me veprimin ose praktikën e dyshuar të korrupsionit, mund të fshihet ose të shkatërrohet nga organizata/institucioni*

Ky sinjalizm konsiderohet "sinjalizim i jashtëm"

3. Cfarë forme duhet të ketë sinjalizimi?

Sinjalizimi mund të bëhet **me shkrim ose verbalisht** pranë Njësisë Përgjegjëse ose ILDKPKI.

4. Sinjalizimi duhet të përmbajë:

a. *të dhënat e identitetit tuaj;*

b. *të dhënat e kontaktit tuaj;*

c. *përshkrimin e fakteve shoqëruar me provat përkatëse, për aq sa është e mundur;*

ç. *referimin përkatës në Kodin Penal për aq sa është e mundur.*